

ПРОТОКОЛ

Засідання Національної Координаційної Ради (НКР)

Проекту Європейського Союзу «Охорона довкілля міжнародних річкових басейнів» від 13 травня 2015 р., що відбувся в Орхуському центрі Міністерства екології та природних ресурсів України

Присутні:

Олена Балбекова, радник міністра екології і природних ресурсів України з міжнародних питань

Олександр Бонь, начальник відділу охорони водних екосистем і ресурсів Департаменту охорони природних ресурсів

Олександр Тарасенко, начальник управління євроінтеграції

Наталія Пишна, начальник відділу обліку підземних вод Державного підприємства «Геоінформ» Держгеонадра

Ольга Лисюк, начальник управління Держводагентства

Галина Серова, директор Орхуського центру

Олександр Клітко, менеджер сектору довкілля, Делегація Європейського Союзу в Україні

Тімоті Тернер, керівник групи міжнародних експертів проекту ЄС «Охорона довкілля міжнародних річкових басейнів»

Наталія Закорчевна, національний експерт з управління річковими басейнами проекту ЄС «Охорона довкілля міжнародних річкових басейнів»

Євген Григоренко, офіс-менеджер проекту ЄС «Охорона довкілля міжнародних річкових басейнів»

Олександр Бонь привітав учасників зустрічі і повідомив, що керівник НКР, Михайло Томахін знаходиться у відпустці, тому Олександр наділений повноваженнями провести засідання НКР.

Олександр Бонь ознайомив учасників зі складом НКР і запевнив учасників, що такий склад дозволяє працювати йому як консультативному органу та напрацьовувати рекомендації проекту. За потреби, без додаткових офіційних процедур, НКР може бути розширений за рахунок залучення зацікавлених сторін, наприклад Гідрометслужби та інших інституцій. Також Олександр зауважив, що у цей звітній період мав кращу комунікацію з проектом, інформований щодо основних результатів проекту в Україні.

Олександр Клітко запропонував залучати до роботи НКР керівників інших проектів, а також спеціалістів відповідних організацій за потреби вирішення певних питань. НКР повинен використовуватися бенефіціаром як управлінський орган проекту.

Ольга Лисюк наголосила, що координація усіх зацікавлених сторін у водному секторі вже існує і свідченням тому є розробка плану імплементації ВРД в Україні на 2015 – 2017 роки, який опрацьований разом відповідними міністерствами і центральними органами виконавчої влади і затверджений 15 квітня цього року Розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Тімоті Тернер окреслив завдання НКР, що наведені у технічному завданні проекту і також

запропонував створити такий орган управління проектом, який і в подальшому став би інструментом управління іншими проектами з метою акумуляції всіх напрацьованих результатів, ефективного їх впровадження і вироблення єдиної політики у водній сфері. Національний політичний діалог за Водної Ініціативи ЄС і Європейської економічної Комісії ООН, який вже проводився в Україні і запланований до започаткування найближчим часом, міг би стати таким спільним органом для обговорення водних проблем та їх вирішення.

Олена Балбекова зауважила важливість впровадження проекту, що направлений на покращення екологічного стану річкових басейнів на виконання вимог Водної Рамкової Директиви і вітала отримання результатів в пілотних басейнах України.

Наталія Пишна висловила задоволення проектом, так як тісно співпрацює з експертами проекту від самого його початку. Гідрогеологи тепер мають повне уявлення про етапи впровадження ВРД, отримали методологічні матеріали і розуміють тепер куди повинна рухатися гідрогеологічна наука і спрямовуватися зусилля Держгеонадра у майбутньому для впровадження Директив ЄС. Дійсно багато законодавчих актів необхідно розробити, але процес іде і проект реально підтримує ці зусилля України. Пропозиція проекту від Геонадра – провести тренінг з гідрогеології

Тімоті Тернер ознайомив учасників зустрічі з головними завданнями проекту, їх відповідності вимогам Водної Рамкової Директиви ЄС, досягненнями проекту за звітний період (2014 – 2015 рр.) у шести країнах-партнерах проекту, а також планами до кінця терміну реалізації проекту.

Короткий опис проекту: «Посилення поточної діяльності в галузі охорони навколишнього середовища та управління водними ресурсами, яка підтримується раніше профінансованими ЄС транскордонними проектами в регіоні з точки зору співпраці, а також зближення з принципами інтегрованого управління водними ресурсами (ІУВР) і Рамкової Водної Директиви ЄС (ВРД), шляхом спільної розробки планів управління річковими басейнами у відібраних пілотних річкових басейнах розширеного Чорноморського регіону.
Загальна мета проекту: поліпшити якість води в транскордонних річкових басейнах розширеного Чорноморського регіону та Білорусі.

Конкретні цілі: поліпшити доступність і якість даних з екологічного, хімічного і гідроморфологічного стану транскордонних річкових басейнів, включаючи підземні води, розробити плани управління річковими басейнами для відібраних річкових басейнів / суб-басейнів відповідно до вимог ВРД.

Серед основних досягнень проекту:

Проведені зустрічі з представниками МКЗД для надання даних по Пруту до спільної Дунайської ГІС,

Були законтрактовані організації для підготовки Планів управління річковими басейнами (далі ПУРБ),

Всіма країнами підготовлені проекти ПУРБ для обраних пілотних басейнів і вони пройшли обговорення на громадських слуханнях, останні слухання ПУРБ Прута – 26 травня,

Проведено низку тренінгів і семінарів для проведення польових досліджень і допомоги країнам у підготовці ПУРБ,

Проведено польові дослідження в усіх країнах по поверхневих і підземних тілах пілотних басейнів з метою уточнення екологічного стану водних тіл в річкових басейнах,

Підготовлено низку керівних документів для допомоги країнам у впровадженні Водної Рамкової Директиви ЄС (далі ВРД), а також технічних звітів, що доступні на сайті проекту на англійській і російській мовах.

Визначені пілотні проекти в усіх країнах з метою продемонструвати як результати впровадження певних заходів із Програми заходів ПУРБ сприятимуть покращенню якості водних екосистем в басейнах країн.

Олександр Бонь подякував Тімоті Тернеру за презентацію результатів проекту і зауважив, що проект спрямований на виконання практичних кроків з впровадження ВРД і проект дотримується поставлених у Технічному Завданні завдань. Але, разом з тим, зауважив Олександр, останнім часом приємно відзначити, що проект намагається більш гнучко діяти в окреслених рамках і йде на зустріч побажанням бенефіціари підтримати Мінприроди у розробці необхідних матеріалів і документів, що стосується зобов'язань з євроінтеграції. Разом з тим, Олександр звернувся до пана Тернера з проханням доопрацювати ПУРБ таким чином, щоб вони якомога повніше відповідали вимогам ВРД та врахувати всі конструктивні зауваження надані під час, а також після публічного обговорення Планів для подальшого їх затвердження Україною у вигляді певного нормативного акту.

Питання **Ольги Лисюк** полягало у тому чи будуть ще проводитися тренінги по гідрохімії та лабораторіях. Тому що тренінги і семінари, що проводилися на початку проекту не враховували всі ті напрацювання проекту у вигляді методичних рекомендацій по відбору проб, контролю за якістю визначення параметрів в лабораторіях, пропозицій щодо моніторингових програм. Доцільно було б провести такі тренінги.

Тімоті Тернер відповів що такий тренінг планується провести в рамках проекту. Також Тімоті повідомив учасникам зустрічі про продовження проекту після січня 2016 року ще на 9 місяців і необхідно надати пропозиції що саме очікують бенефіціари і реципієнти проекту у цей додатковий період від проекту. Також будуть певні кошти на виконання пілотних проектів. І вже зараз необхідно обговорити такий проект для впровадження в Україні.

Олександр Клітко підтвердив, що проект дійсно будуть подовжувати, але за умов якщо країни учасниці проекту обґрунтують для Єврокомісії, що саме необхідно зробити у той період, що буде додатково наданий проекту. І це слухна нагода зробити щось дійсно необхідне Україні у сфері водної політики, але все це має бути додатковою підтримкою, а не вирішенням якихось нездійснених для проекту завдань.

Ольга Лисюк спитала чи можлива підтримка у навчанні спеціаліста з гідробіології Дніпровського басейнового управління.

Разом з цим є необхідність більш оперативно реагувати на пропозиції бенефіціара та реципієнтів при вирішенні організаційних питань, зокрема в частині проведення тематичних нарад та семінарів.

Запропоновано розглянути питання щодо підготовки та видання глосарію термінів ВРД та інших директив сектору «водні ресурси», оскільки зазначений проект сфокусований на водний сектор та надання цільової допомоги міжнародним басейнам.

Наталія Закорчевна запропонувала всі пропозиції надати на розгляд проекту.

Наталія Закорчевна ознайомила учасників НКР з результатами проекту за період з 2014 – 2015 рр. Основними серед них є наступні: підготовлені проекти Планів управління для річкових басейнів верхнього Дніпра і Прута. План управління по Дніпру пройшов громадські слухання 29 квітня. Отримані слушні пропозиції і наразі очікуються інші до кінця серпня. Також за звітній період були проведені експедиційні дослідження по верхньому Дніпру і Пруту, отримані результати і включені до проектів ПУРБ. Проект надав необхідну інформацію по Пруту секретаріату МКЗД для включення її в ГІС Дунаю для оновленого ПУРБ Дунаю. Також розпочато впровадження пілотних проектів в Україні, два з яких лежать в інституціональній і правовій площині майбутніх перетворень в Україні у водному секторі, інші спрямовані на покращення ситуації в басейні Прута щодо скидів неочищених стічних вод в річки басейну, як з очисних споруд міст і селищ, так і несанкціонованих скидів на територіях компактного розміщення об'єктів туристичного бізнесу.

Також пані Закорчевна зауважила, що будь яка діяльність в межах країн в проекті здійснюється за методичної підтримки ключових експертів проекту, які підготували низку керівництв по всіх необхідних етапах впровадження завдань проекту, а саме: щодо польових досліджень – з відбору хімічних аналізів, гідробіологічних досліджень, проведення досліджень підземних водних тіл, оцінки гідроморфологічних змін; щодо оцінки впливів і ризиків; щодо підготовки програм моніторингу тощо (всі є на сайті проекту). Навіть знятий ролик, де експерт проекту пояснює етапи гідрогеологічного обстеження підземних свердловин відповідно до вимог ВРД. Також такий навчальний матеріал підготовлено по гідробіологічних дослідженнях. Всі ці матеріали передані не просто для ознайомлення, а для того щоб бенефіціари вирішили що саме з цих матеріалів може лягти в основу майбутніх нормативних актів та методологічних вказівок, що будуть затверджені на національному рівні.

Олександр Клітко висловив сумнів з приводу підготовленого проекту ПУРБ верхнього Дніпра для обмеженої території. Чи може він відповідати вимогам ВРД і як бути з іншою частиною басейну.

Олександр Бонь пояснив, що у 2012 році, коли постало питання підготовки двох ПУРБ, через обмежені кошти, та відсутність перспектив підписання Угоди про асоціацію, було прийнято рішення розпочати практичне відпрацювання підходів ВРД на цій ділянці Дніпра.

Тімоті Тернер відповів, що використовуючи підходи, напрацьовані для цього пілотного суб-басейна у наступний період фінансової підтримки з боку ЄС Україна може завершити План управління для всього Дніпра.

Тімоті Тернер також окреслив завдання проекту на наступні вісім місяців, серед яких найважливішими стануть доопрацювання ПУРБ, продовження польових досліджень в пілотних річкових басейнах, проведення зустрічі керівного комітету проекту у Кишиневі у листопаді, проведення тренінгів з гідробіології, типології, які мають на меті створення потенціалу в організаціях, що входять до сфери управління водними ресурсами в пілотних басейнах. Пан Тернер запросив учасників залучитися до підготовки пропозицій щодо завдань на період продовження проекту, а також на майбутній проект, що планується впроваджувати за підтримки ЄС через 2 роки у водному секторі.

Ольга Лисюк поцікавилася можливістю отримання технічної допомоги на переобладнання

лабораторій.

- Крім того запропоновано включити в наступний етап в рамках проекту роботу щодо систематизації і узагальнення даних про річки України згідно типології, що ґрунтується на розмірі площі водозбірного басейну згідно Додатку II Директиви 2000/60/ЄС, яка включатиме збір даних щодо гідрографічних характеристик «великі» та «дуже великі» річки на території України;

Тімоті Тернер вважає що така можливість існує і кожна країна зможе переобладнати хоча б одну лабораторію для виконання аналізів відповідно до вимог ВРД.

Галіна Серова - на підтримку озвучених пропозицій щодо систематизації результатів різних проектів, ефективної координації пропонує:

- провести спільну робочу зустріч / семінар з проектом ENPI-SEIS щодо показників і даних моніторингу, можливостей використання даних гідробіологічного моніторингу (отриманих за проектом) у процесах виробництва і управління екологічною інформацією за проектом ENPI-SEIS;
- забезпечити можливість отримання Орхуським центром даних та екологічної інформації за результатами проекту (інших проектів) з метою забезпечення доступу громадськості, розповсюдження зацікавленим організаціям;
- залучати Орхуський центр для організації регіональних громадських слухань по проектах ПУРБ, інформаційної підтримки проекту та створення відповідної бази даних за результатами проекту.

Додаток

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

4-го засідання Національної координаційної ради (НКР) проекту EPIRB

Київ, Україна
13 травня 2015 р.

Місце проведення: Орхуський центр у приміщенні Міністерства екології та природних ресурсів України (вхід до Орхуського центру розташований з лівого боку будинку).
вул. Василя Липківського 35, Київ.

Цілі:

- доповісти членам НКР, іншим національним та міжнародним зацікавленим сторонам про результати реалізації проекту на поточний час;
- презентувати заплановані заходи на наступний звітний період та на період до закінчення проекту;
- презентувати прогрес у проведенні проектів моніторингу у пілотних басейнах в Україні;
- отримати зворотний зв'язок від зацікавлених сторін щодо ПУРБ, реалізації пілотних проектів та шаблонів Дунайської ГІС;
- підтримати громадські консультації щодо ПУРБ, обговоривши проект календарного графіку їхнього прийняття; та
- проінформувати НКР щодо подальших кроків та робочого графіку проекту.

Мови: українська та англійська, буде забезпечуватись переклад.

Програма засідання НКР

11:00 - 11:05	РЕЄСТРАЦІЯ
11:05 - 11:10	Вітання та відкриття Олександр Бонь, <i>начальник Відділу водних екосистем та ресурсів Мінприроди України</i> Олександр Клітко, <i>Представництво ЄС в Україні</i> Тімоті Тернер, <i>керівник групи міжнародних експертів проекту/KE1, проект EPIRB</i>
11:10 - 11:30	Національна координаційна рада: її склад, функції та обов'язки Тімоті Тернер, <i>керівник групи міжнародних експертів проекту/KE1, проект EPIRB</i>
11:30 - 11:40	Загальний огляд проекту EPIRB Тімоті Тернер, <i>керівник групи міжнародних експертів проекту/KE1, проект</i>

EPIRB

- 11:40 - 12:00 **Огляд конкретних заходів проекту EPIRB в Україні після 3-го засідання НКР (липень 2014 р.),** Наталія Закорчевна, *експерт проекту EPIRB з басейнового управління водними ресурсами*
- 12:00 - 13:30 **Обговорення та зауваження щодо результатів громадських консультацій для ПУРБ Верхнього Дніпра, належність ПУРБ та процес його прийняття, зв'язки між ВРД та РДМС, координація проекту та святкування Дня Дунаю**
Усі учасники НКР
- 13:30 - 13:50 **Кроки та цілі на наступний період проекту EPIRB**
Тімоті Тернер, *керівник групи міжнародних експертів проекту/KE1, проект EPIRB*
Наталія Закорчевна, *експерт проекту EPIRB з басейнового управління водними ресурсами*
- 13:50 - 14:15 **Підбиття підсумків та заключні повідомлення**
Олександр Бонь, *начальник Відділу водних екосистем та ресурсів Мінприроди України*
Олександр Клітко, *Представництво ЄС в Україні*
Тімоті Тернер, *керівник групи міжнародних експертів проекту/KE1, проект EPIRB*
- 14:15 - 15:00 **Обід у місці проведення засідання**